

Fikry El Azzouzi

Aicha

en de verloren taal

Met illustraties van Trui Chielens

Amsterdam · Antwerpen
Em. Querido's Uitgeverij

2022

HEEL LANG GELEDEN, toen de aarde pasgeboren was, spraken alle wezens op deze planeet dezelfde taal. Dieren waren van nature verhalenvertellers. Mensen hielden meer van luisteren. Zodra een dier begon, hing de mens aan zijn lippen. Bij kalkoenen lag iedereen meteen in een deuk. Je hoorde zelfs het gekraak van bomen die zich een breuk lachten.

Bij vossen kon je een speld horen vallen. Ze bouwden hun verhaal vol spanning op, zodat je tot een stuk in de nacht bleef luisteren om te weten hoe het verhaal afliep.

Bij eekhoorns ging het altijd over de liefde. Het publiek reageerde met *oooooohs* en *aaaaaahs* en smolt langzaam weg.

Maar de verhalen van de slangen waren het engst.

‘Op een dag ontvoerde een djinn twee lammetjes,’ lispelde een slang. ‘De wanhopige moeder huilde en smeekte: “Neem mij, niet mijn arme kindjes!”

De djinn deed alsof ze niet bestond en vloog naar een hoge bergtop. Daar kreeg hij ontzettende honger. “Hoe zouden wollige dieren smaken?” vroeg de djinn.

De lammetjes beseften dat het over hen ging. “Wollige dieren zijn vies. Hun vlees stinkt en je wordt er ziek van.”

Maar de djinn aarzelde niet en at die arme schaapjes met huid en haar op. Hij peuterde wat wol tussen zijn tanden vandaan en zei: “Dit heeft mij echt goed gemaakt. Ik heb er nog meer honger van gekregen.”

Vanaf die dag stonden alleen nog dieren of mensen op het menu. Sssssssssssssssssss,’ eindigde de slang zijn verhaal. En hij verdween vliegensvlug in het struikgewas.

Het publiek lachte ongemakkelijk. Hahaha, een dier opeten, wat een vies idee. De volgende dag keken ze weer uit naar een grappig, spannend, romantisch of griezelig verhaal.

Na 999 jaren veranderde er iets in de hoofden van de mensen. Wanneer de dieren vertelden, hoorden ze een vreemd gegrom, geblaf of gekakel. Het werkte ze zo op de zenuwen dat de mensen stopten met luisteren. Dieren konden hun verhaal nog kwijt aan de bomen, maar die vielen vaak voor het einde al in slaap.

En er veranderde nog iets. Het begon bij een man die geen groenten lustte. Elke dag die saaie planten, het kwam hem de neus uit. Groentesoep, groenteslaatjes, groenten uit de oven, groentetaart. Het was voor de-man-die-geen-groenten-lustte een helse opdracht. Een dodo dacht hem op te beuren en schonk hem zijn mooiste glimlach. De dodo lijkt een beetje op een kalkoen en ook op een struisvogel, maar dan

veel schattiger. En als hij lacht is hij echt om op te eten.

Maar toen de dodo zijn mooiste glimlach opzette, greep de-man-die-geen-groenten-lustte het vogeltje bij de keel en gooide hem in de pruttelende soep. Daarna at hij hem met pluimen en al op. De-man-die-geen-groenten-lustte wist niet wat hem overkwam. De dodo smaakte niet alleen hemels, hij kreeg er bakken energie van.

Het nieuws ging rond als een lopend vuurtje. De arme dodo's konden zich onmogelijk verdedigen. Hun vleugels waren niet groot genoeg om te vliegen. Hun pootjes te kort om te rennen. Lief glimlachen, smeken of huilen hielp helemaal niet, de mensen kregen er alleen maar meer honger van. Ze ontdekten dat otters, slangen en vossen het best smaakten als je ze goed bakte. Giraffen, neushoorns en olifanten lieten ze lang garen in een stoofpotje.

De apen en de stokstaartjes waren de eersten die van zich afbeten. Ze gooiden met stokken en stenen, zetten hun tanden in de mens. Met een stukje neus, een oor of wat tenen zetten ze het op een lopen. De beren, leeuwen en krokodillen volgden snel. Die aten mensen met huid en haar op. De smaak beviel hen wel, en het was makkelijk te verteren. Ook dit nieuws ging als een lopend vuurtje rond.

Hoe kon de wereld zo snel veranderen? Niemand die het antwoord wist. Zat de duivel hierachter? Zou hij de mensen gek hebben gemaakt? De duivel ontkende meteen, hij had wel betere dingen te doen.

God gaf de oudste djinns een opdracht. Ze moesten de mensen en dieren opnieuw dichterbij elkaar brengen. Djinns zijn een beetje vreemd en kunnen er akelig uitzien. Sommige hebben drie ogen waarmee ze helemaal om je heen kunnen kijken. Andere hebben één groot oog midden op hun kop. Er zijn djinns met de neus van een varken of de bek van een vogel. Mensen zien er misschien stukken beter uit, maar djinns kunnen vliegen, supersnel bewegen of onzichtbaar worden. Ze kunnen zelfs veranderen in een dier of in een mens.

Ondertussen brokkelde de enige taal op aarde in duizenden stukjes uiteen. Elk wezen had nu zijn eigen taal, zijn eigen dialect. Niemand begreep nog iets van het geblaf, gekakel, gebrabbel en gepraat van de andere soorten.

Niemand? Wel, bijna niemand. Er werden heel soms kinderen geboren die met dieren konden praten. Na enkele jaren konden ze een praatje maken met een hond. Of ze verstonden het miauwen van een kat. Iemand kon kwetteren als een parkiet. Maar deze kinderen konden maar één diersoort begrijpen, meer niet.

Om de 99 jaar verscheen een groot mirakel. Dan werd een kind geboren dat met ieder levend wezen kon praten. Wanneer die uitverkorene de talen en dialecten van alle dieren had gehoord, dan zouden de taalstukjes opnieuw in elkaar passen en kon iedereen elkaar weer verstaan.

De djinns moesten uitzoeken waar dat bijzondere kind werd geboren. Maar het bleek moeilijker dan gedacht. Er waren ook djinns die het vertikten om mee te werken. Waarom zouden zij het probleem van de mensen en dieren oplossen? Wat hadden djinns daarbij te winnen? Djinns die God blindelings gehoorzaamden, vonden ze maar uitslovers. En dan vooral de astrodjinns. Astrodjinns konden bijna alles. Ze zouden zelfs door de ruimte vliegen om op de maan een wandeling te maken, maar daar hadden ze weinig interesse in. Ze hielden vooral van meten, cijfers en formules. Hoe moeilijker een vraagstuk was, hoe meer zin ze kregen om het op te lossen.

Vanaf de noordpool starden 99 astrodjinns elke nacht naar de stand van de sterren en de maan. Dat deden ze met het blote oog. Astrodjinns konden zo ver kijken dat ze geen telescoop nodig hadden. Om 9 uur deden ze 99 seconden hun ogen dicht. Meer slaap hadden ze niet nodig. Overdag telden ze op en trokken ze weer af. Tekenden ze figuren, grafieken en tabellen in de sneeuw. Om daarna te fronsen en diep na te denken.

Na 98 jaar en 158 dagen ontvingen ze een signaal uit Europa, uit de Lage Landen aan de Noordzee. Na 98 jaar en 234 dagen wisten ze waar de zwangere moeder woonde. Haar dochter, die nog in de buik zat, moest Aicha gaan heten. Aicha betekent 'vol met leven'. Een andere naam kon ongeluk brengen. Dat hadden de 99 astrodjinns netjes uitgerekend.

Nu moesten ze nog een beschermdjinn voor het kind vinden. Hun oog viel op Milouda, een bijzondere djinn met tattoos over haar hele lichaam. Wanneer Milouda praatte of lachte, leken de tattoos op haar gezicht te bewegen als een levend schilderij. Milouda leefde in het noorden van Marokko. Op een hoge berg met een prachtig uitzicht op de azuurblauwe zee, net naast een dorp dat Rowadi heet. Toen ze op een rotsblok van een warme zeebries genoot, landde er een witte duif op haar schouder. Ze had een brief in haar bek en liet die vallen. Milouda raapte de brief op.

‘Ik ben een dienaar van de 99,’ koerde de duif.

Milouda knikte. ‘De 99 astrodjinnns? Ik had al zo’n voor gevoel.’

De duif veranderde in een oude man die van steen leek te zijn. Milouda rolde de brief open.

‘Ik word dus haar beschermdjinn,’ las Milouda. Op de versteende man begonnen zwarte veren te groeien. De man veranderde langzaam in een kraai.

‘Onthou dit goed, Milouda. Ze moet Aicha heten,’ kraste de kraai, die meteen wegvloog.

Waarom moet ze Aicha heten? En waarom moet ik haar beschermdjinn worden? Milouda krabde zich in het haar.

Maar natuurlijk, Aicha’s grootouders kwamen uit Rowadi. Zo’n vijftig jaar geleden visten ze daar elke ochtend op sardienen. ’s Middags bewerkten ze het land in de blakende zon. Maar het leven werd steeds zwaarder voor hen. Er viel bijna geen druppel regen

meer. De zon scheen steeds harder, zodat het leek alsof je lichaam in brand stond. Er waren dagen dat ze zelfs geen sardientje in hun netten vonden. En na een mislukte oogst moesten hun kinderen met een knorrende maag naar bed.

Aicha's grootouders hoorden over het beloofde land. Daar kon je met hard werken veel geld verdienen. En als je kinderen door een protesterende maag niet kunnen slapen, dan twijfel je niet. Ze raapten hun weinige spullen bijeen en verlieten Rowadi om met pijn in het hart te vertrekken naar een ver, onbekend land.

Aicha's grootvader ging meteen aan de slag in de steenkoolmijnen, verruilde de brandende zon voor donkere tunnels diep onder de grond. 's Avonds laat kwam hij pikzwart en doorweekt van het zweet naar boven. Het stof kroop in zijn huid, haar en longen. Zijn rug deed pijn, zijn hoest klonk steeds luider. Maar dat vond hij niet erg, want zijn kinderen gingen nooit met een lege maag naar bed.

Aicha's grootmoeder had een dikke bos zwarte krullen die ze bijeenhield met een veel te kleine hoofddoek. Ze had haar handen vol met de zorg voor drie jongens en een meisje. Na twee jaar verwelkomen ze nog een zusje. Nu waren ze met vijf. Een jaar later volgde een klein broertje. En drie jaar later kwam er onverwacht nog een nakomertje. Hun zevende kind noemden ze Naima, wat 'rust' betekent. In het beloofde land hadden ze ook hun rust gevonden. Maar ze vergaten het dorp Rowadi niet. Elke

zomer gingen ze daar op vakantie. Een busje werd helemaal volgeladen. Voor de ramen hingen bloemetjesgordijnen, zodat de kinderen onderweg konden indommelen. Ze reden drie dagen aan één stuk. Door de Franse velden en dwars door de Spaanse bergen. En dan nog een klein stukje door Marokko.

Het gebeurde tijdens hun laatste vakantie. Viel haar grootvader in slaap? Miste hij een bocht? Reed hij een dier aan? Of moest hij iets ontwijken? Het busje raakte opeens van de weg, om daarna een ravijn in te tuimelen en vijfhonderd meters diep naar beneden te storten. De hulpdiensten hadden maar weinig hoop, want zo'n val overleef je normaal niet. En toch gaf iemand nog een teken van leven. Een brandweerman hoorde een baby huilen. Naima had niet één schrammetje. Ze was een wonderbaarlijk kind en vele jaren later zou haar dochter Aicha dat ook worden.

NAIMA VOND EEN NIEUW thuis bij haar oom en tante. Ze namen haar op in hun gezin en overspoelden haar met liefde. Naima groeide zorgeloos op tot een vrolijke, intelligente jongedame. Ze werd verliefd en trouwde met Aziz. En nu groeide er iets wonderbaarlijks in haar buik. Terwijl Aicha zorgeloos ronddobberde, werden haar spiertjes sterker, kreeg ze ienienienievingertjes, verschenen er ietsiepietsieteentjes en groeide er een schattig wipneusje.

Zodra de flapoortjes waren afgewerkt, hoorde ze de echo's van haar eigen hartslag en het gerommel van haar moeders darmen. Ze genoot het meest van haar ademhaling. Als ze haar ogen sloot leek het alsof ze ronddobberde op de zee.

Nadat de astrodjinns Milouda hadden gevraagd om beschermdjinn te worden, vertrok ze zonder aarzelen. Twee dagen later vloog ze met een groep blauwe zwaluwen mee. Ze landden in een park. Even verderop woonde het wonderkind. Milouda moest wennen aan alle drukte en lawaai in de straten. Eerst keek ze van een afstandje naar het gezin, daarna hing